

Altijd pionier, op

zoek naar nieuwe dingen

Over moeilijk begaanbare wegen kan ook worden gewandeld. Het is niet de makkelijkste wandeling, maar de kans op verrassingen is groter. Susanne Groten heeft die levensweg gekozen, zij is geen vrouw voor een voorspelbare carrière.

door Toon Kolkman

Tien jaar geleden is ze begonnen met het Ecocentrum Emma. Susanne Groten glimlacht. Het lijkt of ze in een paar tellen die jaren voorbij ziet gaan. Het spannen begint met een natuurvoedingswinkel en plantenkas. De opbouw van de klantenkring. De hulp van vrijwilligers. Tegenvallers. De samenwerking van de gemeente. De reconstructie van de Emmastraat die het centrum bijna de kop kost. „Er zijn altijd leuke klanten hier. Dat houd je overeind ook als het eens een tijdje tegenzit.“

Het is de nu 55-jarige Enschedese allemaal niet komen aanwaaien. Ze durft haar nek uit te steken en dat valt niet altijd goed. Ze weet het. Maar Susanne Groten laat zich er niet door afschrikken. Zij heeft visie en ideeën heeft ze genoeg. Het Ecocentrum is meer dan alleen een natuurwinkel met plantenkas. Het is ook een broedplaats voor nieuwe initiatieven op het gebied van duurzaamheid. „Ik hou van experimenteren, ik zoek altijd naar nieuwe dingen. Ik ben altijd een pionier geweest.“

Het opzetten van een eigen zaak, tien jaar geleden, ligt niet direct voor de hand. Ecoloog dr. S. Groten is zestien jaar universitair docent van het ITC in Enschede. Ze heeft droogteprojecten in delen van Afrika opgezet, ze heeft veel gereisd. Als haar partner bij een vliegtuigongeluk in Afrika verongelukt, overwint ze die klap door te dansen. „Anderen vonden het vreemd. Ik ging dansen, tot diep in de nacht. Voor mij werkte het beter dan met andere expats te gaan bridgen. Het dansen is mijn manier geweest het verlies te verwerken. De pijn blijft, maar ik kon er mee verder.“

Tegenslagen, hoe groot ook, prikkelen Susanne Groten. Nog altijd. „Als je een klap op de kop krijgt, moet je daar iets tegenover stellen. Je moet openstaan om positieve dingen waar te nemen bij negatieve zaken. Noem het veerkracht. Je moet proberen een balans te vinden.“

OOG IN OOG

In de serie Oog in Oog worden onbekende Enschedeërs geportretteerd die een bijzonder verhaal te vertellen hebben. Dit keer Susanne Groten, eigenaar van Ecocentrum Emma.

Susanne Groten

- Susanne Groten begint tien jaar geleden met Ecocentrum Emma
- zij heeft voor die tijd onder meer gewerkt als universitair docent aan het ITC en als ecoloog in Afrika
- het Ecocentrum opent als een natuurvoedingswinkel en plantenkas
- zij ziet als ideaal een samenwerking van bedrijfjes onder één dak
- ze trotseert alle tegenwerking van de gemeente tegen haar centrum
- tegenslagen prikkelen haar juist, ze zoekt creatieve oplossingen en geeft niet snel de moed op
- als er tijdens de opknop van de Emmastraat enkele keren achter elkaar ruiten worden ingegooid zet ze geen nieuwe glas maar kiest er voor een nieuwe entree te maken
- als ze tijd had, zou ze een alternatieve stadstoer opzetten langs aparte zaken als haar Ecocentrum, theater Mystiek en het Paradijs

Die houding krijgt ze mee in haar jeugd. „Vallen en opstaan heb ik geleerd als kind. Mijn grootouders waren ondernemers. In de oorlog werden hun bioscopen gebombardeerd. Ze waren alles kwijt, maar ze gaven niet op. Ze begonnen opnieuw. De les: je moet leren van ervaringen, van positieve en van negatieve. Probeer praktische oplossingen te vinden.“

Zo handelt ze ook met haar Ecocentrum. Met haar tien jaar oudere vriend gaat ze in 2000 kijken in Ierland en Italië om er iets nieuws te beginnen. Een idyllisch gelegen

Susanne Groten en Carlijn Louwers (links) achter de pannen in de keuken in Ecocentrum Emma.

foto Frans Nikkels

boerderij is in beeld, maar dan vragen ze zich hardop af: waarom zo ver? Ze kopen een half winkel/woonpand aan de Emmastraat en in 2005 de andere helft van het perceel. Op 911 vierkante meter groeit het Ecocentrum, ondanks alle tegenwerking van de lokale overheid. Susanne Groten omschrijft de afgelopen tien jaar als een steeplechase, een weg met hindernissen. „De gemeente heeft de mond vol van maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen, maar zit ons onwetmatig dwars. Ze verbiedt activiteiten als

een etentje gemaakt door een Afrikaanse vluchteling die op dezelfde avond zijn verhaal wil vertellen. Heel kleinschalig, maar zelfs dat mag niet, ook al is er geen sprake van overlast. Ik ben het principieel met die houding van de gemeente oneens. En ik blijf het doen.“

Het toont de strijd bare ondernemster, die het gevecht aangaat ongeacht met wie, als ze denkt het gelijk aan haar kant te hebben. „Als je alleen maar afwacht, kom je nergens. Natuurlijk moet je rekening houden met de woonomgeving. Maar vergeet niet dat juist de

woonomgeving zorgt voor meeste overlast.“

Wat haar natuurvoedingswinkel en plantenkas betreft merkt ze vanaf de opening dat deze niet passen in de gemeentevisie zoals in 2004 vastgelegd in het detailhandelstruc-tuurplan. In dit plan wordt gekozen voor concentratie in de binnenstad en wijkcentra. Winkels langs invalswegen worden toegestaan. Nieuwvestiging in de wijken mag niet. „In andere nota's pleit dezelfde gemeente voor het stimuleren van de wijk economie. Tegelijkertijd verbieden ze ons van alles,

terwijl in ons pand al tientallen jaren winkels zitten. De voorkeur voor zichtlocaties staat me trouwens tegen. Het is net een Belgische bus, iedereen wil op de eerste rij zitten.“

Tegenvallers komen zelden alleen. In de tijd dat de Emmastraat er langdurig uitligt - dat het Ecocentrum zeker 50.000 euro kost - ligt een ambitieus nieuwbouwproject voor de locatie waar de oud plantenkas staat, bij de gemeente om subsidie. Een bedrijventrum waar plaats is voor tien tot twintig kleine bedrijfjes. De adviescommissie met de wethouder van economische zaken zelf als voorzitter wijst het project af. Hij zet vraagtekens bij de financiële haalbaarheid. De Kamer van Koophandel beaamt dat 'hij er geen goed gevoel bij heeft'. „Het is een manier-tje om een plan af te wijzen.“

„Ach, het lijkt hier in Enschede soms net een aflevering Yes minister. Rapporten die de heren niet aanstaan verdwijnen in de la en er wordt een nieuw rapport gemaakt dat hen wel aanstaat.“

De provincie blijkt wel bereid

twee onderzoeken naar de haalbaarheid van het nieuwe Ecocentrum te subsidiëren. De conclusies zijn: de bouw van een duurzaam nieuw Ecocentrum aan de Emmastraat is haalbaar. Jammer, dat op dat moment de gemeente moet meedelen dat de subsidiepot leeg is. Het geld is onder meer gebruikt om Spinnerij Oosterveld, eigendom van de gemeente, te verbouwen tot bedrijfsverzamelgebouw. De bankencrisis maakt dat banken niet happig zijn krediet te geven. „Er is me wel verweten dat ik niet commercieel genoeg ben.“ Het betekent niet dat Susanne Groten de moed opgeeft. Ze zoekt nu een of meer particuliere financiers die vier ton willen medefinancieren. Ze heeft er alle vertrouwen in dat het lukt, vroeg of laat.

Vooruitlopend breidt ze de activiteiten in Emma al uit. Ondernemer Shafiq Hossaini heeft achterin de bloemenkas in een goedlopende werkplaats voor fietsreparaties en elektrische scooters gevestigd. Er zit in het Ecocentrum het ecologisch schoonmaakbedrijf Groen & Schoon. Iedere dinsdag en donderdag wordt er een warme biologische maaltijd gekookt, zowel vegetarische als een niet vegetarische variant. Susanne en Carlijn nemen dit voor hun rekening. Afhalen kan, bezorgen in Enschede eveneens maar ook eten in het Ecocentrum. Er zijn plannen de nog zeer bescheiden kledingafdeling en de drogisterij uit te bouwen. Stephan Pastoors is al het gezicht van de natuurvoedingswinkel geworden. Het zijn ontwikkelingen die volgens Susanne Groten passen bij de uitbouw van het Ecocentrum zoals zij dat voor ogen heeft. „We proberen heel gewoon te zijn, maar altijd wel met enkele ook heel bijzondere producten. We zijn een winkel voor de buurt, waar je cola en chips kunt kopen - beide natuurlijk wel biologisch - en een bescheiden bloemetje. Maar ook het adres waar altijd bijzondere dingen te koop zijn die je elders niet of niet snel zult vinden.“

Hoe lang ze door gaat? „Ik denk altijd in periodes van tien jaar. We zijn nu in gesprek met medewerker Pastoors om de natuurvoedingswinkel over te nemen. Maar het betekent niet dat ik het Ecocentrum in de steek ga laten. Zeker niet. Ik zie me als 90-jarige hier in een schommelstoel zitten om klanten te adviseren en ze ze enige levenswijsheid mee te geven. Zoals ook mijn grootouders hebben gedaan.“